

Alkotmányjogi repetitórium
szabadon választható tantárgy nappali tagozatos jogász hallgatóknak
2023/2024. tanév II. félév
KÖVETELMÉNYEK

Tanegység címe: Alkotmányjogi repetitórium

Tanegység kódja: AJALKALT004-1

Számonkérés típusa: beszámoló

Tanegység szintje: 06

A hozzárendelt kreditpontok száma: 2 kr.

A tárgy jegyzője: Panyi Béla, Pap Gábor, Paulovics Anita, Hallók Tamás, Jámbor Adrienn

Tanszék: Alkotmányjogi Tanszék

A kurzus felvétele: A kurzus minimális induló létszáma csoportonként 10 fő, maximuma 20 fő.

Előtanulmányi kötelezettség: Alkotmányjog 3.

Fejlesztendő kompetenciák:

tudás: T2, T7, T11, T13, T14

képesség: K4, K5, K6, K7, K9, K10, K16, K19, K23, K30, K31

attitűd: A2, A3, A4, A9, A10, A11, A12, A15, A18

autonómia és felelősség: F1, F5, F7

1. Az oktatás célja

Az alkotmányjogi repetitórium széleskörű ismereteket nyújt a hallgatóknak az Alkotmányjog 4 című tárgy tananyagának elsajátítása megkönnyítése érdekében. Az alternatív tantárgy keretében a hallgatók megismerhetik az alapjogok elméletét, nemzetközi jogi védelmét és az alapjogokra vonatkozó magyar alkotmányjogi szabályozást a jogi szakirodalom és az Alkotmánybíróság jogértelmező tevékenysége tükrében.

Fontos cél a hallgatók aktív órai szereplésének előmozdítása annak érdekében, hogy a kurzus végére a hallgatók gyakorlati példák, jogesetek és alkotmánybíróági határozatok egyéni, illetve csoportos feldolgozása alapján képesek legyenek elsajátítani az alapjogokkal kapcsolatos ismereteket, önálló véleményt formálni az alkotmányos problémákról, kialakuljon bennük megfelelő feladatmegoldó készség a politikai szabadságjogok, a nemzetiségek jogai, a gazdasági, szociális, kulturális jogok, a harmadik generációs jogok, és az alapjogok érvényesülésének biztosítékai témakörökkel kapcsolatban.

2. A hallgatók által feldolgozandó és az órán előadandó tételek:

2. A művészeti és a tudományos élet szabadsága. A művelődéshez való jog.
8. A gyermekek jogai.
9. A tulajdonhoz való jog alkotmányos védelme és korlátozása.
10. A szociális biztonsághoz és ellátáshoz való jog. A vásárolt jog és a társadalmi szolidaritás.
A rászorultakról való gondoskodás.
11. A munkához való jog és a foglalkozás szabad megválasztásának joga.
12. Az érdekvédelem joga. A szakszervezeti szervezkedés joga és a sztrájkjog.
13. Az egészséges környezethez való jog.
17. Alkotmányos kötelezettségek. A közteherviselés, az adójog alkotmányos elvei, az oktatáshoz való jog, illetve kötelezettség.

3. A tantárgy tematikus leírása

Okt. h.	Időpont	Téma
1.	II. 13.	A félévi követelmények és a tematika ismertetése.
2.	II. 20.	Kommunikációs alapjogok. A véleménynyilvánítás szabadsága (sajtószabadság és a médiajog). A véleményszabadság korlátai: médiajog, közszolgálati médiumok. A gyűlöletbeszéd problémája. A véleménynyilvánítás szabadsága és a személyiségi jogok.
3.	II. 27.	A lelkiismereti és a vallásszabadság. Az állam és az egyház viszonya. Az állam világnézeti semlegessége. Az oktatás szabadsága, a szülő nevelési joga és a lelkiismereti szabadság.
4.	III. 5.	A gyermekek jogai.
5.	III. 12.	A gyülekezési jog.
6.	III. 19.	Az egyesülési jog. Társadalmi szervezetek.
7.	III. 26.	A pártokra vonatkozó alkotmányos szabályok.
8.	IV. 2.	SZÜNET
9.	IV. 9.	A nemzetiségek jogai.
10.	IV. 16.	Az állampolgári kötelezettségek. A közteherviselés. Az adójog alkotmányos elvei.
11.	IV. 23.	A gazdasági, szociális és kulturális jogok. A valódi szociális alapjogok: a tulajdonhoz való jog, a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog. Az érdekvédelem joga és a sztrájkjog. A szociális biztonsághoz és ellátáshoz való jog.
12.	IV. 30.	Az egészséges környezethez való jog. A tudomány és a művészet szabadsága. A művelődéshez való jog.
13.	V. 7.	A bírósági eljáráshoz kapcsolódó jogok. A jogállamisághoz kapcsolódó alapjogok. Az igazságszolgáltatáshoz, a törvényes bírósághoz és a törvény által rendelt bíróhoz való jog; független és pártatlan bírósághoz való jog; igazságos, méltányos és nyilvános tárgyaláshoz való jog. Az anyanyelv használatához való jog; a jogorvoslathoz való jog; a tisztességes eljárás, a bírósághoz fordulás joga, az ártatlanság vélelme; a védelemhez való jog, a nullum crimen sine lege és a nulla poena sine lege elve.
14.	V. 14.	A félév lezárása.

Az órák ideje és helye:

Paulovics Anita: kedd páratlan heteken 16–17.30. **A/6. 203. tanterem**

Paulovics Anita: kedd páros heteken 16–17.30. **A/6. 203. tanterem**

Jámbor Adrienn: kedd páratlan heteken 16–17.30. **A/6. 216. tanterem**

Jámbor Adrienn: kedd páros heteken 16–17.30. **A/6. 216. tanterem**

4. Számonkérés minősítésének szempontjai:

Az aláírás feltétele az órán való részvétel.

A hallgató teljesítményének értékelése háromfokozatú: kiválóan megfelelt — megfelelt — nem megfelelt. Az értékelésnél a foglalkozásokon elhangzottak, és az elemzett alkotmánybírósági határozatok képezik a számonkérés tárgyát.

Kiválóan megfelelt minősítést kap az a hallgató, aki a félév során a tárgyjegyző által kiadott feladatot (jogesetmegoldás, alkotmánybírósági határozat elemzése, referátum) magas színvonalon teljesíti.

Megfelelt minősítést kap az a hallgató, aki a félév során a tárgyjegyző által kijelölt feladatot megfelelő színvonalon teljesíti.

Nem megfelelt minősítést kap az a hallgató, aki a követelményeket nem teljesíti.

5. Kötelező irodalom:

Sári János — Somody Bernadett: *Alapjogok. Alkotmánytan II.* Osiris, Bp., 2008. (esetleges újabb kiadás)

Alkotmányjog. Alapjogok. (Szerk: Schanda Balázs — Balogh Zsolt), PPKE JÁK, Budapest, 2019.
The Basic Law of Hungary: A First Commentary. (szerk.: Schanda Balázs — Varga Zs. András — Csink Lóránt) Dublin, Clarus Press, 2012.

A félév tananyaga és az elemzett alkotmánybírósági határozatok.

6. Ajánlott irodalom:

Emberi jogok. (Szerk.: Halmi Gábor — Tóth Gábor Attila), Osiris Kiadó, Budapest, 2003.

Gárdos-Orosz Fruzsina – Zakariás Kinga (szerk.): *Az Alkotmánybírósági gyakorlat – Az Alkotmánybíróság 100 elvi jelentőségű határozata 1990–2020.* Társadalomtudományi Kutatóközpont – HVG-ORAC Lap-és Könyvkiadó, Bp., 2022.

Halmi Gábor: *Kommunikációs jogok.* Új Mandátum Kiadó, Budapest, 2002.

Wade – Bradley – Bates – Himsworth: *Constitutional and Administrative Law.* Longman, London, New York, 1986.

Egyéb tudnivalók:

A kötelező jogszabályok:

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- 2018. évi LV. törvény a gyülekezési jogról
- 1989. évi XXXIII. törvény a pártok működéséről és gazdálkodásáról
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
- 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról
- 2011. évi CCVI. törvény a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról

Alkotmánybírósági határozatok:

- 30/1992. (V. 26.) AB határozat a közösség elleni izgatásról
- 4/1993. (II. 12.) AB határozat az állam világnézeti semlegességéről
- 18/2004. (V. 25.) AB határozat a gyűlöletbeszédéről
- 75/2008. (V. 29.) AB határozat a gyülekezési jogról

7. Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatai:

A félév során aktív részvétel az órákon, egyéni feladatok vállalása, valamint felkészülés a beszámolóra.

Adminisztratív ügyek intézése az A/6. 222-es szobában történik. Ügyintéző: Hodosi Gabriella

Miskolc, 2024. január

Alkotmányjogi Tanszék